LOKALNIE · OPINIA

WYKLĘCI I AMBITNE PAŃSTWO. ROZWOJOWI MUSI TOWARZYSZYĆ POLITYKA PAMIĘCI

Rafał Zgorzelski · 1 czerwca 2026

Polityka tożsamości to jeden z kluczowych filarów nowoczesnego państwa. Odwołanie do niezłomnej postawy Żołnierzy Wyklętych odgrywa istotną rolę w budowaniu dumy narodowej i podmiotowości Polski w XXI wieku. Poprzez łączenie lokalnych symboli pamięci z ogólnokrajową narracją o suwerenności tworzymy spójny system wartości, stanowiący fundament silnej wspólnoty politycznej.

W dobie globalnych procesów zacierających narodowy charakter wspólnot i państw kluczowym zadaniem staje się zdefiniowanie źródeł naszej siły. Fundamentem tej konstrukcji powinna być świadoma i odważna polityka tożsamości, która z historii wydobywa pierwiastki najcenniejsze: bezkompromisowość, wierność zasadom i poczucie odpowiedzialności za losy państwa. Centralne miejsce w tym procesie zajmują bohaterowie niezłomni – Żołnierze Wyklęci, których postawa pozostaje ważnym punktem odniesienia dla współczesnego Polaka, niezależnie od regionu, z którego pochodzi.

Polityka pamięci nie jest jednak celem samym w sobie. To jeden z elementów szerszej polityki narodowej, wyrażającej nowoczesny patriotyzm. Obok niej istnieje chociażby patriotyzm ekonomiczny, monetarny, infrastrukturalny czy ekologiczny. Silne państwo buduje się bowiem równocześnie poprzez rozwój gospodarki, bezpieczeństwo energetyczne, cyfrowe czy transportowe, sprawne instytucje, mądre sojusze geopolityczne oraz zdolność do ochrony własnych interesów na arenie międzynarodowej. Ważne są dobrobyt obywateli, bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne oraz zdolność państwa do prowadzenia samodzielnej polityki. Jednak trwała wspólnota polityczna nie może istnieć bez fundamentu kulturowego i historycznej prawdy. Naród pozbawiony pamięci o własnych bohaterach stopniowo traci również zdolność definiowania własnych interesów i celów strategicznych.

Symbolika w przestrzeni publicznej: od lokalnych bohaterów do narodowej dumy

Skuteczna polityka tożsamości musi być widoczna i dotykalna w codziennym życiu obywateli. Strategia ta zakłada wprowadzanie bohaterów narodowych do tkanki nowoczesnej infrastruktury i przestrzeni publicznej w całym kraju. Przykładem takiego działania jest nadanie dworcom kolejowym w Ciechanowie, Radomsku czy Białymstoku imion odpowiednio: Romana Dziemieszkiewicza ps. Pogoda, Adam, Stanisława Sojczyńskiego ps. Warszyc oraz Danuty Siedzikówny ps. Inka. Mechanizm ten ma jednak charakter uniwersalny – chodzi o to, by w każdym zakątku Polski symbole niezłomności towarzyszyły nam w drodze do pracy, szkoły czy podczas codziennego funkcjonowania.

Taki „patriotyzm praktyczny" sprawia, że bohaterowie przestają być anonimowi, a ich wartości stają się częścią nowoczesnej tożsamości narodowej, łącząc lokalną pamięć z ogólnopolską racją stanu. Patriotyzm nie może ograniczać się wyłącznie do rytuału wspominania czy symbolicznego „chodzenia po lasach". Pamięć ma sens wtedy, gdy buduje postawy odpowiedzialności za państwo tu i teraz – za jego rozwój, bezpieczeństwo i trwałość instytucji.

Etos niezłomności: walka o godność i język suwerenności

Istotnym elementem budowania nowoczesnej tożsamości jest odzyskanie języka, którym opisujemy naszą historię. Przez dekady komunistyczna propaganda starała się wymazać Żołnierzy Wyklętych z pamięci, nadając temu zjawisku pejoratywny wydźwięk. Dzisiejsza polityka tożsamości powinna przywracać im właściwe miejsce w panteonie narodowym, podkreślając ich niezłomną postawę.

To przesunięcie akcentu na moralne zwycięstwo i siłę charakteru jest niezbędne dla kształtowania postaw młodego pokolenia. Budujemy wspólnotę nie wokół poczucia klęski, lecz wokół etosu ludzi, którzy mimo beznadziejnej sytuacji pozostali wierni wolnej Polsce. To wzorzec, który uczy, że suwerenność jest wartością nadrzędną, wymagającą determinacji zarówno w przeszłości, jak i dzisiaj.

> Oczywiście historia powojennego podziemia nie była jednowymiarowa, podobnie jak różne były wizje patriotyzmu i drogi polityczne Polaków po 1945 roku. Jednak z perspektywy budowania nowoczesnej polityki narodowej szczególne znaczenie ma właśnie fenomen niezłomności – gotowości do zachowania podmiotowości nawet w warunkach skrajnej presji i dominacji obcego systemu. To doświadczenie pozostaje dziś ważnym punktem odniesienia dla państwa, które chce być silne, suwerenne i odporne na zewnętrzne wpływy.

Synergia regionów: fundament narodowej spójności

Choć centralna Polska ze swoją bogatą tradycją konspiracji poakowskiej i narodowej stanowi doskonałe laboratorium pamięci, siła polskiej tożsamości drzemie w sumie wszystkich jej regionalnych składowych. Skuteczna polityka państwa musi czerpać z lokalnych historii Żołnierzy Wyklętych, budując w Polakach dumę z własnego dziedzictwa przy jednoczesnym poczuciu jedności narodowej.

Każda tablica pamiątkowa, każda nazwa ulicy czy obiektu użyteczności publicznej dedykowana bohaterom niezłomnym – od Pomorza po Podkarpacie – jest aktem sprawiedliwości dziejowej. To budowanie sieci symboli, które czynią Polskę państwem spójnym, dumnym i odpornym na próby dekonstrukcji wspólnoty narodowej.

W świecie narastających napięć geopolitycznych i kryzysów cywilizacyjnych spójność narodowa staje się zasobem strategicznym. Państwo posiadające silną tożsamość łatwiej prowadzi skuteczną politykę gospodarczą, wzmacnia własny kapitał społeczny i potrafi mobilizować obywateli wokół długofalowych celów rozwojowych.

Edukacja w służbie podmiotowości

Nowoczesny patriotyzm to świadomość, że niezależność polityczna, gospodarcza i kulturowa są ze sobą nierozerwalnie związane. Odwołanie do niezłomności Żołnierzy Wyklętych daje nam kompas w świecie pełnym dezinformacji i relatywizmu. Naród, który zna swoich bohaterów, jest trudniejszy do manipulacji i bardziej zmotywowany do obrony własnych interesów.

> Dlatego polityka pamięci musi współistnieć z polityką rozwoju. Potrzebujemy nowoczesnej gospodarki, silnej waluty, ambitnych projektów infrastrukturalnych, bezpieczeństwa energetycznego, suwerenności transportowej i świadomej polityki demograficznej. Potrzebujemy również elit zdolnych do prowadzenia odpowiedzialnej polityki międzynarodowej oraz budowania trwałych sojuszy wzmacniających bezpieczeństwo Polski.

Jednak wszystkie te elementy pozostaną kruche, jeśli zabraknie wspólnotowego rdzenia opartego na kulturze i pamięci historycznej. Tożsamość narodowa jest bowiem nie tylko sferą emocji, lecz także strategicznym zasobem nowoczesnego państwa.

Podsumowanie: budujemy na fundamencie wartości

Inicjatywy upamiętniające Żołnierzy Wyklętych i ich niezłomną postawę nie są projektem skierowanym wyłącznie ku przeszłości. Są strategiczną inwestycją w przyszłość Rzeczypospolitej. Budowanie tożsamości na tak silnych fundamentach sprawia, że Polska staje się państwem podmiotowym, ambitnym i odpornym na kryzysy współczesności.

Pamięć o bohaterach niezłomnych nie może być jedynie estetyką wspomnień czy zamkniętym rytuałem historycznym. Powinna przekładać się na nowoczesną kulturę odpowiedzialności za państwo – za jego gospodarkę, bezpieczeństwo, poziom życia obywateli i miejsce Polski w świecie. Dziedzictwo niezłomnych jest dziś inspiracją do budowania kraju sprawiedliwego, silnego ekonomicznie i świadomego własnych interesów.

Bo naród naprawdę suwerenny to nie tylko naród pamiętający. To przede wszystkim naród zdolny przekuć swoją pamięć historyczną w trwałą siłę własnego państwa.

Nagranie: https://www.youtube.com/watch?v=nM-sjRfgDrg

Oryginał: https://nlad-kopia1113.instawp.site/wykleci-i-ambitne-panstwo-rozwojowi-musi-towarzyszyc-polityka-pamieci/

WSPÓŁTWÓRZ NOWY ŁAD

Za Nowym Ładem stoją czytelnicy, którzy dorzucają się do jego istnienia. Dołącz do nich — jednorazowo, w kwocie, która Ci odpowiada.

DOŁĄCZAM

wspieram.nlad.pl

Zeskanuj, aby wesprzeć